

усунення запалення, зникнення сверблячки, швидкість відростання шерсті. Протягом року проводили спостереження за тваринами з метою виявлення і оцінки рецидивів.

Результати. Під час аналізу ефективності лікування в дослідній і контрольній групах було встановлено більшу ефективність схеми дослідної групи, де швидше зникали ознаки запалення шкіри та скоріше відновлювався шерстний покрив.

Під час загального аналізу крові у хворих собак виявляли еозинофілію, підвищену ШОЕ та лейкоцитоз. За результатами досліджень ефективнішим виявилось лікування за схемою дослідної групи, в результаті якого дані показники прийшли до нормальних значень, тоді як в контрольній групі лише майже до верхніх значень норми.

Таким чином лікування дерматозів слід проводити комплексно з включенням у схеми лікувальних заходів ферментного препарату Серрата, що має фібринолітичну, протизапальну та протинабрякову дію. Це дозволяє швидко усунути запальний процес. До схем лікування собак хворих на atopічний дерматит рекомендуємо вводити пробіотик Лактобіфід. Ефективність схеми лікування яка включає названі препарати підтверджується результатами дослідження крові та у собак швидше усувається сверблячка та запалення шкірного покриву.

Висновок. Препарат Серрата діючою речовиною якого є протеолітичний фермент та пробіотик Лактобіфід є ефективними в системі комплексного лікування собак хворих на atopічні дерматози. Завдяки їх застосування у тварин швидше зникає сверблячка та запальні явища на шкірі.

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ У РАЦІОНАХ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ НА ВІДГОДІВЛІ

*Бегма Н.А., кандидатка сільськогосподарських наук, доцентка,
Тимощенкова А.О., здобувач вищої освіти ступеня Магістр,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна
begmanatalia@gmail.com,*

Актуальність. Одним із найважливіших параметрів поживності корму є його енергетичний рівень, який повинен не тільки забезпечувати фізіологічні процеси на підтримання життєдіяльності організму, а й ріст і розвиток тварини.

Відомо, основними енергетичними джерелами є крохмаль з зернових і жири з масляних культур. Вибір виробниками джерела жиру для годівлі свиней обумовлюється ціною даної сировини і в більшості випадків дуже рідко приділяється увага складу джерела жиру, а саме, з яких жирних кислот складається олія чи жир, що використовуються в раціоні. Адже, першочергово, жир сприймається, як джерело енергії.

Окрім контролю безпечності харчових продуктів необхідно зберегти їх якість для задоволення потреб споживачів і забезпечення організму людини достатньою кількістю збалансованих поживних речовин. Нині залишається проблемним питання інтенсифікації свиначства та застосування оптимальної годівлі з мінімальними витратами матеріально-грошових ресурсів. Тому, одним із рішень є використання у годівлі свиней різного виду кормових добавок, які б містили натуральні компоненти та були корисними, як для організму свиней, так і поліпшували стан харчових продуктів, зокрема свинини. Раціони годівлі свиней збалансовані за вмістом жирів, але потрібно дотримуватися балансу в їх складі, щоб не було надлишку насичених чи ненасичених жирних кислот і, як наслідок – негативного впливу на технологічні властивості м'ясо-сальної продукції.

Жири та олії містять приблизно в два рази більшу енергію, ніж білки та вуглеводи. Їх додають до раціону порядку збільшення вмісту енергії в кінцевому продукті. Вони можуть бути змішаними безпосередньо з інгредієнтами комбікорму або розпорошені на

гранульований корм при його згодовуванні. Жири містять різноманітні рівні насичених та поліненасичених жирів.

Нема сенсу доводити, що сьогодні споживач висуває підвищені вимоги до якості продуктів свинарства. Також вибагливі вимоги до якості продукції в країнах ЄС, з ними прийдеться рахуватися в найближчій перспективі.

Деякі фірми пропонують БВМД для поросят, які крім інших високопоживних компонентів також містять 30 % сирого жиру, що складається з кокосових і пальмових жирів.

Додавання синтетичних емульгаторів - відносно нова можливість збільшити активну поверхню жирів в порівнянні з іншими широко вживаними кормовими добавками. Це зменшення витрат на олію в кормі і шанс понизити загальну собівартість корму. Збільшуючи активну поверхню жирів, емульгатори розширюють дію ліпаз і сприяють формуванню міцел. Позитивний ефект емульгаторів проявляється в зниженні засвоюваності жиру, і він зростає зі збільшенням рівня жиру в раціоні. Важливо правильно піклуватися про здоров'я органів, безпосередньо пов'язаних з метаболізмом жирів, - печінки і підшлункової залози.

Обмінна енергія корму є ключовим чинником для застосування емульгаторів, зокрема вони позитивно впливають на продуктивність, розподіл жиру в організмі, імунну відповідь і гормональний фон крові за використання раціонів із високим умістом жиру. Вибір емульгатора й типу олії є важливим кроком для отримання хороших результатів. Під час вибору емульгатору як ключовий критерій слід використовувати гідрофільно-ліпофільний баланс (ГЛБ), який показує розчинність жиру й води в діапазоні від нуля до 20. Емульгатори з низьким рівнем ГЛБ більш жиророзчинні, тоді як більш високий показник ГЛБ свідчить про кращу розчинність у воді.

Створення нових емульгаторів йде шляхом пошуку нових молекул і розробки ефективних комплексів, що мають синергетичну дію, коли один компонент посилює роботу іншого.

Тому **метою** нашого дослідження було вивчення ефективності впливу кормової добавки «Natufactant» на функціональний стан організму молодняку свиней на відгодівлі, від яких залежать продуктивні їх якості.

Матеріал і методи. «Natufactant» - емульгатор жиру для кормів від компанії BIOPROTON (Фінляндія), компоненти якого беруть участь в усіх стадіях перетравлення жирів: емульгування, гідроліз і всмоктування та мають високий індекс гідрофільно-ліпофільного балансу, що дозволяє створювати жирові кульки малого розміру для ефективнішого розщеплювання ліпазою.

Комплексна кормова добавка «Natufactant», яка окрім двох молекул-емульгаторів: сорбітан монолаурату і гліцерин поліетиленгліколь рицинолеату має у своєму складі моно, ди і тригліцериди жирних кислот, деканову (капринову) і октанова кислоту та гліцерин, які беруть участь в переварюванні жирів на стадії гідролізу і всмоктування. за дією це робить кормову добавку аналогом жовчних кислот і солей.

Експериментальна частина дослідів з вивчення впливу «Natufactant» на показники продуктивності тварин проводилася в умовах ФГ «ЮКАН-2005» Новомосковського району Дніпропетровської області згідно із загальноприйнятими рекомендаціями.

Для науково – господарського дослідів сформували дві групи, з яких одна – контрольна, якій згодовували основний раціон, а друга – дослідна, яка крім основного раціону отримувала 300 г на т кормової добавки «Natufactant» 1 раз на добу.

Для проведення дослідів були розроблені раціони, які відповідали потребі тварин за нормами поживних речовин для певної статеві-вікової групи, що застосовувались у господарстві. До складу основного повнораціонного кормбікорму включали такі корми, %: зерно пшениці (25 %), ячменю (48 %), кукурудзи (12 %), БВМД “Гровер-фініш” (15 %), а II група ще і 300 г/т кормової добавки «Natufactant».

Кормову добавку в комбікорм для підсвинків вводили методом ступінчастого перемішування на мінікомбікормовому заводі господарства.

Результати. Як свідчать результати науково-господарського дослідження показали, що введення емульгованого жиру в раціони молодняку свиней на відгодівлі позитивно позначається на енергії росту тварин. Найвищі прирости живої маси відзначені після додавання в раціон 300 г/т, перевищуючи при цьому контрольну групу на 18,9 %.

Аналізуючи відносний до контролю вплив кормової добавки «Natufactant» встановлено, що показники середньодобового приросту молодняку свиней на відгодівлі 2-ої дослідної групи були на 14,8 % вище ($P>0,999$) за високо вірогідної різниці в порівнянні з контрольною групою, де тварини одержували господарський раціон. Це вказує на те, що добавка, діючи як біостимулятор широкого спектру дії, регулює діяльність багатьох життєво важливих процесів в організмі, зокрема покращує перетравність кормів і стабільно стимулює ріст маси тіла свиней.

Стимулюючий ефект в тому, що він сприяє кращому засвоєнню корму і попереджає потрапляння в організм тварин продуктів переокиснення шляхом інгібування вільнорадикальних продуктів метаболізму і стабілізації мембранних ліпопротеїдів.

Висновки

1. Введення до основного раціону емульгатору жиру «Natufactant» підвищує енергетичний рівень раціону, посилює анаболічні процеси в організмі молодняку свиней, засвоєння кормів, покращує фізіологічний стан тварин, що сприятливо позначилася на інтенсивності росту дослідних тварин. Найвищі прирости живої маси відзначені після додавання в раціон 300 г/т, перевищуючи при цьому контрольну групу на 18,9 %.

2. Використання раціону з додаванням емульгованих жирів при годівлі молодняку свиней на відгодівлі призводить до збільшення середньодобових приростів тварин на 14,9 % порівняно з контролем, що викликає зменшення витрат кормових одиниць на одиницю приросту на 23,5 %.

3. Застосування цієї добавки в кормі свиней у дозуванні 300 г/т дозволяє заощадити 7,5 - 10 літрів олії на тону корму, без втрати обмінної енергії у рецепті та це ще у свою чергу окупає витрати на дозування введення «Natufactanta» і висока економічна ефективність, що виражається в зниженні собівартості продукції і зокрема, зниженні вартості комбікорму.

4. Враховуючи дані дослідження включення кормової добавки «Natufactant» в раціони молодняку свиней в кількості 0,3 кг на тону - це перспектива отримати додаткову продукцію, так як препарат, сприяє кращій біодоступності енергії жирів, виконуючи імуннозахисну функцію, стимулює підвищення продуктивних ознак тварин.

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОПУЛЯЦІЇ ЛІМФОЦИТІВ У СЛИЗОВІЙ ОБОЛОНЦІ ПРОТОКИ ЖОВТКОВОГО МІШКА ТА ПОРОЖНЬОЇ КИШКИ ЕМБРІОНІВ ГУСЕЙ

Бирка О.В., к.вет.н., доцент

Юрченко В.В., к. с.-г. н., доцент

histology@ukr.net

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Жовткова протока зв'язує порожню кишку з першим органом кровотворення – жовтковим мішком, і виконує трофічну, кровотворну та імунну функції, про що свідчать особливості клітинного складу слизової оболонки її стінки (Крок, 1966). Перші зачатки лімфоїдної тканини у слизовій оболонці травної трубки водоплавної птиці з'являються на 15-16 добу ембріонального розвитку, коли зародок починає заковтувати амніотичну рідину з білком яйця, що надходить в амніон через сероамніотичну протоку. У цей період починається дефінітивна функція шлунково-кишкового тракту (Крок, 1966). Ембріони гусей